

Blem: Paa Grund af den fremrykkede Tid skal jeg fatte mig meget kort, hvad jeg har nemt ved at gjøre, da jeg i alt Væsentligt kan slutte mig til de foregaaende Talere. Jeg vil tillade mig at minde om, at det foreliggende Lovforslag oprindelig er den høitægtede Finansministers eget Værn. Da han i Begyndelsen af Rigsdagssamlingen for 2 Aar siden i 1886—87 forelagde Forslag til Lov om Statsgjældens Konvertering, blev ogsaa dette Forslag om Drettelsen af en Hypothekbank forelagt, det som som Konverteringslovforslagets Tvillingbroder, og den høitærede Finansminister modtværede der begge Lovforslag væsentlig overensstemmende ved, at det, det gjaldt om, var at faae Prioritetsrenten her i Landet til at synke. Gjælden her i Landet var nemlig stegen til 13—14 Millioner Kr. og der var for 91 Millioner — blot for det Aar — givet Bevilling til at tage høiere Rente end 4 pCt., og der var givet Bevilling for 60 Millioner Kr. til at tage en Rente af mellem 5 og 6 pCt. Det var derfor af allerstørste Betydning, om man kunde faae Renten til at synke, hvorved Eiendomspriserne vilde stige. Da Lovforslaget blev kritiseret i dette Thing, udtalte ogsaa den høitærede Finansminister ved Sagens 1ste Behandling, at han vilde advare Thinget imod at ville forkaste et Forslag, som det fremsatte, forkaste en Mægler mellem Vaantagerne og Pengemarkedet; man maatte tage det under nøieste Overveielse, thi det kunde ellers hænde, at man fortrød det bagefter, og denne Forrydelse kunde komme for sent. Jeg skal tillade mig at minde om disse Udtalelser fra den høitærede Minister, som faldt dengang; de have navnlig været Anledning for de nuværende Forslagsstillere til, at man ønskede, at denne Sag atter skulde komme frem, og ogsaa fordi Udvalget, som behandlede dette Forslag, var i Overensstemmelse med, hvad den høitærede Finansminister havde udtalt, at man ikke skulde forkaste Forslaget, da man maaste bagefter kunde komme til at fortryde det. Udvalget behandlede Forslaget saaledes, at man holdt 8 Møder, og den 16de December sendtes der Ændringsforslag til den høitærede Finansminister, som imidlertid ikke havde Tid til at holde en Konference med Udvalget paa den Side Jul. Senere kom som bekendt Opløsning af Folkethinget den 8de Januar, og Forslaget blev først forelagt her i Februar Maaned, saa at Betænkningen først kom til at foreligge den 19de Marts. Det er i Overensstemmelse med Flertallets Ændringsforslag, at dette Lovforslag nu er affattet og fremlagt i dette Thing, og jeg vil som Medforslagsstiller tillade mig at anbefale det, da

jeg ønsker, at det kunde nyde Fremme. Den ærede Finansminister udtalte dengang om Sagen, at han kunde være villig til paa mange Punkter at ændre Forslaget, blot man holdt Lovforslagets Hovedprincip fast, hvilket Hovedprincip gik ud paa, at skaffe billige Laan, navnlig for det trængende Landbrug. Foregaaende ærede Talere have omtalt de forskjellige Konverteringer og de forskjellige Konverteringsplaner, som have været fremme, og Stifternes Kreditforening blev ogsaa nævnt. Jeg skal imidlertid ikke komme videre ind paa denne Sag, men blot tillade mig at fremhæve, at dersom man havde haft en Hypothekbank, dersom det for 2 Aar siden foreliggende Forslag var blevet til Lov, tror jeg, at flere Konverteringer vilde have fundet Sted, end der nu har været. Hvis samtlige Kreditforeninger her i Landet med deres henved 400 Millioner Kr. i 4 pCt. Obligationer bleve enige om at sige: Nu ønske vi alle vore Obligationer konverterede, vi ønske Renten nedsat fra 4 til 3½ pCt., er jeg vis paa, at man kunde have faaet konverteret til en høiere Kurs, end der nu noteres paa Børsen. Jeg er vis paa, at man kunde have naaet ymtrent den samme Kurs, som Statsobligationerne staa i. Jeg gad vide, hvad vore Kapitalister vilde gjøre med deres Penge, naar Kreditforeningerne paa een Gang opsigde alle deres Obligationer og sagde: Nu give vi kun 3½ pCt., og det vilde man navnlig kunne gjøre, hvis man havde en saadan Hypothekbank, en Slags sælles Forening for de forskjellige Kreditforeninger. Af disse Grunde er jeg Medforslagsstiller til Forslaget, og jeg skal tillade mig at anbefale det.

Scharling: Denne 1ste Behandling af det foreliggende Forslag om en almindelig Hypothekbank for Danmark er jo paa en Maade at betragte som en 2den Behandling af det for 2½ Aar siden af Finansministeren forelagte Lovforslag om samme Øjensstand, forsaavidt som man dengang kun naaede at faae afgivet en Udvalgsbetænkning, der blev fremlagt i Thinget den 19de Marts 1887, medens Sagen selv ikke naaede at komme til 2den Behandling. Jeg antager, at den nærmeste Grund dertil vil have været den, at Thingets ærede Formand næppe skjønnede, at der var Udset til at føre Sagen til Ende i den resterende Del af Samlingen i den Skikkelse, hvori den var kommen frem. Dersom dette forholder sig rigtigt, er det uregtelig ikke meget opmuntrende, at vi nu den 1ste Marts stride til 1ste Behandling af et Forslag, som ganske stemmer med det Forslag, der fremlod fra Udvalgets Flertal, og som man dengang